

***ZBIÓR DOBRYCH PRAKTYK
I NAJCZĘŚCIEJ POPEŁNIANYCH BŁĘDÓW
W REGULAMINACH SZKÓŁ DOKTORSKICH
I SAMORZĄDÓW DOKTORANTÓW***

Warszawa, 28 listopada 2022 r.

Spis treści

<i>Wprowadzenie</i>	3
CZEŚĆ I REGULAMINY SZKÓŁ DOKTORSKICH	4
1. Dobre praktyki w regulaminach szkół doktorskich	4
1. Uwagi ogólne	4
2. Katalog praw i obowiązków doktorantów	4
3. Opieka promotorska	6
4. Indywidualny plan badawczy	7
5. Ocena śródkresowa	8
6. Realizacja programu kształcenia	9
7. Skreślenie z listy doktorantów	10
8. Przedłużenie terminu na złożenie rozprawy doktorskiej	10
9. Zawieszenie kształcenia oraz przerwy w kształceniu w szkole doktorskiej	11
10. Stypendium doktoranckie i inne formy wsparcia materialnego dla doktorantów	11
11. Rozwiązania szczególne dotyczące doktorantów ze specjalnymi potrzebami	12
12. Przeniesienie do bądź z innej szkoły doktorskiej	13
13. Wznowienie kształcenia w szkole doktorskiej	13
14. Inne	14
2. Najczęściej popełniane błędy w regulaminach szkół doktorskich	15
CZEŚĆ II REGULAMINY SAMORZĄDÓW DOKTORANTÓW	18
1. Dobre praktyki w regulaminach samorządów doktorantów	18
1. Postanowienia ogólne	18
2. Organy samorządu doktorantów (analiza ogólna)	19
a. Organ uchwałodawczy	19
b. Organ wykonawczy	20
c. Organ kontrolny	20
d. Inne	20
3. Zagadnienia wyborcze	20
4. Kwestie finansowe (budżetowe)	20
5. Przepisy przejściowe i końcowe	21
2. Najczęściej popełniane błędy w regulaminach samorządów doktorantów	22
<i>Zakończenie</i>	23

Wprowadzenie

Szkoły doktorskie są modelem kształcenia doktoranckiego utworzonym na mocy przepisów ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (PSWiN). Model ten – zgodnie z założeniami ustawodawcy – ma traktować doktoranta jako młodego badacza skupionego na pracy naukowej. W ustawie określone zostały ogólne ramy tej formuły kształcenia, jednak zasadniczą rolę odgrywają w niej regulaminy szkół doktorskich. Regulaminy te – tworzone i uchwalane w oparciu o konstytucyjną i ustawową zasadę autonomii szkół wyższych – doprecyzowują i konkretyzują rozwiązania przyjęte w PSWiN. Dzięki temu podmioty prowadzące kształcenie doktorantów wyposażono w możliwość dążenia do optymalizowania tego procesu i dostosowania go do założonych celów, jak również takiego formowania pozycji prawnej i faktycznej doktorantów, by mogli oni wydajnie realizować zadania związane z przygotowaniem rozprawy doktorskiej. Ponadto za pomocą właściwie skonstruowanych postanowień regulaminowych możliwe jest uelastycznienie modelu kształcenia doktorantów w szkole doktorskiej, co w pełniejszy sposób odpowiadałoby pojawiającym się wyzwaniom w tym zakresie.

Kształcenie doktoranckie nieodłącznie wiąże się także z przynależnością do społeczności akademickiej. Z tego względu niezwykle istotne jest propagowanie i wspieranie samorządności doktoranckiej. Nie można zapominać, że to właśnie samorzady doktorantów pełnią istotną rolę w określaniu warunków kształcenia w danym podmiocie.

Krajowa Reprezentacja Doktorantów (KRD) jest ogólnopolskim przedstawicielem i wyrazicielem woli środowiska doktorantów. KRD podejmuje liczne działania strażnicze, mające na celu w szczególności obronę praw doktorantów, rozwijanie samorządności doktoranckiej, czy wspieranie inicjatyw środowiska doktorantów. Rolą KRD jest także promowanie dobrych praktyk przyjętych w podmiotach prowadzących kształcenie doktorantów oraz w samorządach doktorantów.

Niniejszy zbiór dobrych praktyk i najczęściej popełnianych błędów został opracowany na podstawie analiz regulaminów zgłoszonych do projektu pn. „Lokalny Ambasador Praw Doktoranta 2.0” organizowanego przez Krajową Reprezentację Doktorantów ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki w ramach zadania publicznego „Organizowanie i animowanie działań na rzecz środowiska akademickiego” w 2022 r. Zawiera on rekomendacje rozwiązań prawnych przewidzianych w regulaminach szkół doktorskich, które są pozytywne z perspektywy tworzenia sprzyjających warunków kształcenia doktoranckiego, służących podnoszeniu jakości i efektywności tego procesu, jak również rekomendacje rozwiązań zawartych w regulaminach samorządów doktorantów przewidujące pełną i efektywną realizację jego zadań oraz praw jego członków do działalności w samorządzie.

CZEŚĆ I

REGULAMINY SZKÓŁ DOKTORSKICH

1. *Dobre praktyki w regulaminach szkół doktorskich*

1. Uwagi ogólne

Ustawa – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce ma charakter regulacji ramowej, której specyfika polega na tym, że uczelniom, w tym podmiotom prowadzącym kształcenie doktorantów przyznana została stosunkowo duża swoboda w kształtowaniu swoich wewnętrznych regulacji. Swoboda ta znalazła swój wyraz w art. 205 ust. 1 PSWiN. Zgodnie z jego treścią, regulamin szkoły doktorskiej określa organizację kształcenia w zakresie nieuregulowanym w ustawie, w szczególności: 1) sposób wyznaczania i zmiany promotora, promotorów lub promotora pomocniczego; 2) sposób dokumentowania przebiegu kształcenia; 3) sposób przeprowadzania oceny śródkresowej; 4) warunki przedłużania terminu złożenia rozprawy doktorskiej.

Dobre praktyki:

1) Wykorzystywanie autonomii regulaminowej w sposób niewykraczający poza uregulowaną wyczerpująco materię ustawową i mający na celu stworzenie dogodnych i optymalnych warunków kształcenia w szkole doktorskiej.

W doktrynie zauważa się, że: „Jest rzeczą oczywistą, że określona w regulaminie organizacja kształcenia w szkole doktorskiej, nie może być sprzeczna z przepisami ustawy. Nie może także w żaden sposób pogarszać sytuacji prawnej doktorantów, w takim zakresie, w jakim jest ona wyznaczona ustawą oraz wprowadzać jakichkolwiek ograniczeń uprawnień przysługujących doktorantom już z mocy samej ustawy”¹.

2. Katalog praw i obowiązków doktorantów

W niektórych regulaminach szkół doktorskich przewidywane są odrębne postanowienia zawierające wyliczenie praw i obowiązków doktorantów w danej szkole doktorskiej. Rozwiązanie takie pozwala na podkreślenie faktu, że to doktorant jest podmiotem

---

¹ M. Pyter (w:) A. Balicki, M. Pyter, B. Zięba, *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Komentarz*, Warszawa 2021, Legalis.

odbywanego kształcenia. Stanowi to także gwarancję jasnego określenia pozycji prawnej doktoranta w szkole doktorskiej. Ponadto buduje to świadomość doktorantów odnośnie do tego, do czego są zobligowani bądź uprawnieni.

Formułowanie katalogów praw i obowiązków niweluje ryzyko nakładania na doktorantów takich obowiązków, które nie znajdują podstawy prawnej ani w przepisach powszechnie obowiązujących, ani aktach wewnętrznych danej jednostki.

Podkreślić ponadto należy, że przewidywane w regulaminach katalogi praw i obowiązków powinny być kształtowane racjonalnie, z uwzględnieniem procesu kształcenia doktoranckiego oraz jego celu. Innymi słowy - obowiązki, które doktoranci są zobowiązani spełniać nie powinny nadmiernie ingerować w ich sferę osobistą, a także nie powinny być oderwane od realizacji zadań związanych z kształceniem w szkole doktorskiej. Warto też dodać, że ustanawianie w regulaminach obowiązków nawet pośrednio związanych z edukacją na szczeblu doktoranckim, jednak w ich znaczącej liczbie bądź wysoce czasochłonnych może negatywnie wpływać na skupienie się doktoranta na pracy przy dysertacji, czy realizacji innych obowiązków wynikających wprost z indywidualnego planu badawczego lub programu kształcenia.

Dobre praktyki:

1) Przewidywanie w regulaminach szkół doktorskich postanowień zawierających wyliczenie praw i obowiązków doktorantów.

2) Kształtowanie katalogu praw i obowiązków doktorantów w sposób niewykraczający poza ramy kształcenia doktoranckiego, w szczególności nienakładanie na doktorantów obowiązków nadmiernie ingerujących w ich sferę osobistą, tj. w szczególności: 1) niepowiązanych z kształceniem; 2) wygórowanej ilości obowiązków; 3) obowiązków wysoce czasochłonnych – utrudniających pracę nad rozprawą doktorską.

Warto zwrócić uwagę, iż w szczególności niekorzystne i niezgodne z przepisami prawa powszechnie obowiązującego wydaje się formułowanie obowiązku przebywania przez doktoranta, np. w szkole doktorskiej/wydziale w sposób zbliżony do wykonywania zadań w ramach stosunku pracy (np. określonej liczby dni, godzin).

3) Regulacje odnoszące się do uprawnień zapewniających możliwość zgłaszania przez doktorantów postulatów odnośnie do kształcenia w szkole doktorskiej oraz sposobu ich realizacji.

3. Opieka promotorska

Prawidłowa relacja między promotorem a doktorantem opracowującym rozprawę doktorską jest fundamentem efektywnego kształcenia doktoranckiego. Z tego względu tak istotne jest formułowanie w regulaminach szkół doktorskich mechanizmów, mających na celu pielęgnowanie właściwej więzi między doktorantem a promotorem oraz przeciwdziałanie negatywnym sytuacjom wpływającym na tę więź. Wydaje się, że nacisk powinien być położony na możliwość indywidualnego ustalania zasad współpracy między wskazanymi osobami, przy minimalnym stopniu ingerencji ze strony podmiotu prowadzącego kształcenie, koniecznym ze względu na dochowanie wymogów formalnych.

Zgodnie z art. 201 ust. 2 PSWiN, w terminie 3 miesięcy od dnia podjęcia kształcenia doktorantowi wyznacza się promotora lub promotorów. Regulacja ustawowa nie precyzuje zatem sposobu i trybu wyznaczenia promotora, nie reguluje także innych kwestii dotyczących opieki promotorskiej.

Dobre praktyki:

- 1) Rozwiązania przyjmowane w szkołach doktorskich polegające na zapewnieniu doktorantom wpływu na wybór osoby promotora (promotora pomocniczego) bądź możliwości jego zmiany, np. poprzez złożenie stosownego wniosku o jego wyznaczenie.
- 2) Uregulowanie procedury zmiany promotora (promotora pomocniczego) na wniosek doktoranta bądź promotora.
- 3) Formułowanie otwartego katalogu przyczyn umożliwiających zmianę promotora (promotora pomocniczego).
- 4) Rozwiązania mające na celu zapobieganie sytuacjom, kiedy doktorant pozostałby bez opieki promotorskiej i zapewnianiające ciągłość badań w razie czasowej niemożności sprawowania funkcji przez wyznaczonego promotora, np. w formie wyznaczenia promotora zastępczego.
- 5) Uregulowanie procedury przeprowadzenia ewaluacji opieki promotorskiej, np. podczas oceny śródkresowej.
- 6) Formułowanie postanowień przyznających określonemu organowi kompetencję do podjęcia właściwych działań w razie zgłoszenia konfliktu między doktorantem a promotorem (promotorem pomocniczym) – np. poprzedzających wszczęcie procedury zmiany promotora.

- 7) Określenie w regulaminie maksymalnej liczby doktorantów, nad którymi opiekę może sprawować jeden promotor.
- 8) Określenie katalogu obowiązków promotora (promotora pomocniczego) związanych z pełnieniem tej funkcji.
- 9) Regulacje wskazujące na obowiązek przedstawienia przez promotora lub promotora pomocniczego planu wsparcia merytorycznego i organizacyjnego doktoranta przed formalnym wyznaczeniem ich jako promotorów, co wspiera przemyślany proces obejmowania opieki merytorycznej.

4. Indywidualny plan badawczy

Stosownie do treści art. 202 st. 1 PSWiN, doktorant, w uzgodnieniu z promotorem lub promotorami, opracowuje indywidualny plan badawczy (IPB) zawierający w szczególności harmonogram przygotowania rozprawy doktorskiej i przedstawia go podmiotowi prowadzącemu szkołę doktorską w terminie 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia kształcenia. W przypadku wyznaczenia promotora pomocniczego plan jest przedstawiany po zaopiniowaniu przez tego promotora. Indywidualny plan badawczy stanowi – obok programu kształcenia – podstawę kształcenia doktoranckiego w szkole doktorskiej (art. 201 ust. 3 PSWiN). Jest to zatem kluczowy dokument w procesie kształcenia, będący ujętym w ramy czasowe planem realizacji zadań badawczych i ogólnorozwojowych, służących przygotowaniu rozprawy doktorskiej.

Jak wskazano w uzasadnieniu do projektu ustawy, IPB jest „podstawowym narzędziem autonomizującym kształcenie doktoranta w ramach szkoły doktorskiej”. Z drugiej strony dodano, że „indywidualny plan badawczy stanie się swoistym kontraktem zawierającym, w ciągu pierwszych 6 miesięcy kształcenia, pomiędzy doktorantem a szkołą doktorską przy udziale promotora, z którym plan jest uzgadniany².”

Dobre praktyki:

- 1) Brak postanowień regulaminowych przewidujących obowiązek i procedurę merytorycznej akceptacji bądź zatwierdzenia IPB przez podmiot prowadzący kształcenie doktorantów.
- 2) Racjonalne określenie obligatoryjnych elementów IPB, tj. w sposób uwzględniający w miarę możliwości specyfikę danej/danych dyscyplin naukowych oraz realnych do realizacji w sześć-, bądź ośmiosemestralnym cyklu kształcenia.

---

² Uzasadnienie do projektu ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce; <http://www.sejm.gov.pl/Sejm8.nsf/druk.xsp?nr=2446>; dostęp: 27.11.2022 r.

3) *Postanowienia przewidujące możliwość modyfikacji IPB po jego przedstawieniu – bez sztywnego wprowadzania ograniczeń, np. w postaci maksymalnej, dopuszczalnej liczby zmian. Regulacje w tym zakresie powinny cechować się elastycznością, potrzebną w procesie opracowywania rozprawy doktorskiej.*

Trzeba pamiętać, że niejednokrotnie z różnych przyczyn pojawia się konieczność dokonania modyfikacji planów w zakresie opracowywanej rozprawy doktorskiej, a co za tym idzie również w indywidualnym planie badawczym, służącym jej przygotowaniu. Konieczność założenia w tym zakresie pewnej elastyczności jest w pełni zrozumiała i usprawiedliwiona, wynika bowiem z zachodzącej zwykle w dynamicznym procesie tworzenia dysertacji potrzeby uzupełnienia uzyskanych wyników badań, skorygowania dokonanych ustaleń, wzbogacenia zebranych argumentów, doprecyzowania sformułowanych wniosków, czego nie można było wcześniej przewidzieć lub uczynić. Regulacje pozwalające na modyfikację IPB są ponadto odpowiedzią na pojawianie się okoliczności nadzwyczajnych takich jak, np. pandemia COVID-19, czy też konflikt zbrojny na terytorium Ukrainy.

5. Ocena śródkresowa

Przepis art. 202 ust. 2 PSWiN stanowi, iż realizacja planu podlega ocenie śródkresowej w połowie okresu kształcenia określonego w programie kształcenia, a w przypadku kształcenia trwającego 6 semestrów – w trakcie czwartego semestru. Ocena śródkresowa kończy się wynikiem pozytywnym albo negatywnym. Wynik oceny wraz z uzasadnieniem jest jawny. Ocena śródkresowa jest przeprowadzana przez komisję, w skład której wchodzi 3 osoby, w tym co najmniej 1 osoba posiadająca stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora w dyscyplinie, w której przygotowywana jest rozprawa doktorska, zatrudniona poza podmiotem prowadzącym szkołę doktorską. Promotor i promotor pomocniczy nie mogą być członkami komisji.

Dobre praktyki:

1) *Umożliwienie uczestnictwa w posiedzeniu komisji ds. oceny śródkresowej (bądź jego części) promotorowi lub przedstawicielowi samorządu doktorantów.*

Warto zwrócić uwagę, że ocena śródkresowa oprócz funkcji kontrolnej posiada, a przynajmniej powinna posiadać wymiar aplikacyjny. Z tego względu, zasadne może być umożliwienie uczestnictwa w posiedzeniu promotorowi doktoranta poddawanego ocenie oraz przedstawicielowi samorządu doktorantów, poprzez co doktoranci byłiby zaznajamiani z przyjętym procesem ewaluacji.

- 2) *Uzgodnianie terminu przeprowadzenia oceny śródkresowej z doktorantem bądź – gdyby było to utrudnione – z samorządem doktorantów.*
- 3) *Zamieszczenie w regulaminie postanowień umożliwiających przeprowadzenie oceny śródkresowej za pomocą środków porozumiewania na odległość.*
- 4) *Ustalanie składu komisji ds. oceny śródkresowej w sposób zapewniający merytoryczną ewaluację, tj. wyznaczanie do jej składu osób reprezentujących dyscyplinę/dyscypliny, w ramach której/ych przygotowywana jest rozprawa doktorska, a w miarę możliwości – reprezentujących także zblizoną tematykę badawczą.*

Praktyka ta wydaje się zapewniać rzetelniejszą ocenę pracy doktoranta.

- 5) *Zapewnienie możliwości odwołania/ustosunkowania się do negatywnego wyniku oceny śródkresowej przed wydaniem decyzji w przedmiocie skreślenia z listy doktorantów.*

Skreślenie z listy doktorantów stanowi najdotkliwszą sankcję dla doktoranta, wobec czego zasadne wydaje się umożliwienie doktorantom ustosunkowania nie tylko do decyzji administracyjnej, ale także do merytorycznej oceny, będącej podstawą do jej wydania. Praktyka ta realizuje także w pełniejszy sposób zasadę czynnego udziału strony w postępowaniu, przewidzianą w art. 10 ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego (KPA).

6. Realizacja programu kształcenia

Do obowiązków doktoranta należy także realizacja programu kształcenia (art. 207 ust. 2 i art. 201 ust. 3 PSWiN). Trzeba pamiętać, że jest to dokument odrębny od indywidualnego planu badawczego, będący zarazem odrębną podstawą kształcenia doktoranta w szkole doktorskiej.

Program kształcenia ustala senat albo rada naukowa. Ustalenie programu wymaga zasięgnięcia opinii samorządu doktorantów. W przypadku bezskutecznego upływu terminu określonego w statucie, wymóg zasięgnięcia opinii uważa się za spełniony. Program kształcenia może przewidywać odbywanie praktyk zawodowych w formie prowadzenia zajęć lub uczestniczenia w ich prowadzeniu, w wymiarze nieprzekraczającym 60 godzin dydaktycznych rocznie.

Dobre praktyki:

- 1) *Postanowienia umożliwiające złożenie egzaminów/zaliczeń w innych terminach niż standardowe.*

- 2) *Postanowienia przewidujące prawo doktoranta do powtórnego przystąpienia do zaliczenia/egzaminu.*
- 3) *Postanowienia umożliwiające przeniesienie obowiązku realizacji określonych punktów programu kształcenia na wcześniejszy lub późniejszy etap kształcenia.*
- 4) *Regulacje przewidujące możliwość oceny prowadzących zajęcia w zakresie wypełniania przez nich obowiązków związanych z kształceniem.*
- 5) *Regulacje przewidujące zaliczenie niektórych przedmiotów na podstawie, np. wyjazdów, staży i kursów odbytych poza szkołą doktorską.*
- 6) *Postanowienia statuujące prawo doktoranta do usprawiedliwienia nieobecności na zajęciach.*

7. Skreślenie z listy doktorantów

Zob. uwagi zawarte w cz. I pkt 2.7.

8. Przedłużenie terminu na złożenie rozprawy doktorskiej

Zgodnie z art. 204 ust. 1 i 2 PSWiN, kształcenie doktoranta kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej. Indywidualny plan badawczy określa termin złożenia rozprawy doktorskiej. Termin ten może być przedłużony, nie dłużej jednak niż o 2 lata, na zasadach określonych w regulaminie szkoły doktorskiej. Przedłużenie terminu złożenia rozprawy doktorskiej oznacza kontynuację kształcenia w szkole doktorskiej, a co za tym idzie statusu doktoranta i związanych z tym uprawnień, z uwzględnieniem czasowego ograniczenia niektórych z nich³.

Dobre praktyki:

1) *Skonstruowanie otwartego katalogu przyczyn pozwalających na przedłużenie terminu złożenia rozprawy doktorskiej, np. poprzez posługiwanie się zwrotem „w szczególności” przed przykładowym ich wyliczeniem.*

Regulacja skonstruowana w powyższy sposób zwiększa elastyczność mechanizmu przedłużenia i pozwala na uwzględnienie różnych sytuacji, których enumeratywne wyliczenie może okazać się niemożliwe, w tym zarówno czynników dotyczących sytuacji osobistej doktoranta, jak i czynników zewnętrznych, np. epidemii, wojny, itp.

---

³ Opinia prawna w przedmiocie statusu doktoranta w okresie przedłużenia terminu złożenia rozprawy doktorskiej z dnia 6 października 2022 r. znak KRD.BP.32.2022.1 – dostępna na stronie internetowej: <https://krd.edu.pl/>

9. Zawieszenie kształcenia oraz przerwy w kształceniu w szkole doktorskiej

Ustawa PSWiN przewiduje jeden przypadek zawieszenia kształcenia w szkole doktorskiej. Stosownie do treści art. 204 ust. 3 PSWiN kształcenie, na wniosek doktoranta, jest zawieszane na okres odpowiadający czasowi trwania urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego oraz urlopu rodzicielskiego, określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. Niestety regulacja ustawowa w perspektywie praktyki okazała się niewystarczająca wobec potrzeb doktorantów, którzy z różnych przyczyn losowych czy zdrowotnych, nie są w stanie realizować obowiązków wynikających z kształcenia, w tym IPB.

Dobre praktyki:

1) *Uregulowanie dodatkowych rodzajów przerw w kształceniu oraz skonstruowanie otwartego katalogu przyczyn pozwalających na skorzystanie z takiego rozwiązania.*

Warto zaznaczyć, że brak wskazania innych przypadków zawieszenia kształcenia w szkole doktorskiej nie oznacza niedopuszczalności zamieszczania tego rodzaju postanowień w aktach wewnętrznych uczelni. Zawieszenie, o którym mowa art. 204 ust. 3 PSWiN nie zostało wszakże wymienione w zamkniętym katalogu przesłanek uzasadniających zawieszenie kształcenia, albowiem brak jest w ustawie takiego wyliczenia⁴.

2) *Uregulowanie kwestii zawieszenia biegu terminów, np. na przedstawienie IPB czy przeprowadzenie oceny śródkresowej w czasie przerwy w kształceniu.*

10. Stypendium doktoranckie i inne formy wsparcia materialnego dla doktorantów

Ustawa PSWiN określa minimalną wysokość stypendium doktoranckiego przysługującego doktorantom w szkołach doktorskich. Wysokość miesięcznego stypendium doktoranckiego wynosi co najmniej: 1) 37% wynagrodzenia profesora – do miesiąca, w którym została przeprowadzona ocena śródkresowa; 2) 57% wynagrodzenia profesora – po miesiącu, w którym została przeprowadzona ocena śródkresowa. Jednakże wysokość stypendium doktoranckiego może być uzależniona od osiągnięć doktoranta.

---

⁴ Zob. Pismo Ministerstwa Edukacji i Nauki z dnia 14 lutego 2022 r., DN-WAN.751.10.2022.1.PK oraz Opinia prawna Rzecznika Praw Doktoranta KRD w przedmiocie dopuszczalności zawieszenia kształcenia w szkole doktorskiej w przypadkach innych niż wskazany w art. 204 ust. 3 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 6 lutego 2022 r. - dostępne na stronie internetowej: <https://krd.edu.pl/>

Dobre praktyki:

- 1) Rozwiązania przewidujące możliwość i zasady przyznania doktorantowi stypendium doktoranckiego w zwiększonej wysokości.
- 2) Przewidywanie dodatkowych form wyróżniania doktorantów za działalność społeczną, w tym też działalność samorządową.
- 3) Przewidywanie dodatkowych form i mechanizmów wsparcia materialnego dla doktorantów - innych niż stypendium doktoranckie - zarówno dla tych wyróżniających się w pracy naukowej, jak i dla tych znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

Pomimo iż wprowadzenie powszechnego systemu stypendialnego było z pewnością ważnym krokiem ku formowaniu doktorantów jako młodych badaczy, to aktualnie wysokość gwarantowanego ustawowo, minimalnego stypendium nie przystaje do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów⁵. Z tego względu korzystne wydaje się wprowadzanie do regulaminu dodatkowych możliwości wsparcia materialnego dedykowanych doktorantom wyróżniającym się swoją aktywnością, a także tych znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

11. Rozwiązania szczególne dotyczące doktorantów ze specjalnymi potrzebami

Ustawa PSWiN nie przewiduje rozwiązań poświęconych doktorantom ze specjalnymi potrzebami, poza zwiększeniem wysokości stypendium doktoranckiego przewidzianym dla doktorantów posiadających orzeczenie o niepełnosprawności, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie, o którym mowa w art. 5 oraz art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (art. 209 ust. 7 PSWiN). Z tego względu wysoce pożądane zdaje się wprowadzenie odpowiednich postanowień do regulaminów szkół doktorskich, które pozwalałyby przystosować formułę kształcenia doktoranckiego do potrzeb takich osób.

Dobre praktyki:

- 1) Poświęcenie odrębnego postanowienia w regulaminie doktorantom ze szczególnymi potrzebami.

---

⁵ Stan taki utrzyma się również w 2023 r. pomimo podwyższenia wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora w uczelni publicznej – zob. Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora w uczelni publicznej; dostępny pod linkiem: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12366700/katalog/12932064#12932064>

2) Zapewnienie możliwości ubiegania się o dostosowanie sposobu organizacji i realizacji procesu kształcenia w szkole doktorskiej, w tym warunków odbywania kształcenia do rodzaju potrzeb, w szczególności: możliwości ustalenia indywidualnych terminów i form realizacji przedmiotu lub praktyk dydaktycznych bądź zmiany formy sprawdzania wiedzy, włączenia do udziału w zajęciach osób trzecich, np. tłumaczy języka migowego, korzystania z urządzeń technicznych umożliwiających udział w zajęciach, udostępnienia materiałów dydaktycznych w alternatywnej formie zapisu, np. druk o zmienionej wielkości czcionki oraz zmiany formy egzaminu.

3) Regulacje zapewniające pomoc osobom z niepełnosprawnościami w procesie rekrutacji do szkoły doktorskiej.

12. Przeniesienie do bądź z innej szkoły doktorskiej

Przepisy PSWiN nie regulują kwestii przeniesienia się z bądź do innej szkoły doktorskiej. Wydaje się jednak, że regulacja w tym zakresie mogłaby stanowić odpowiedź na potrzeby doktorantów, których kształcenie w danej szkole stało się z różnych przyczyn niemożliwe bądź utrudnione.

Dobre praktyki:

1) Uregulowanie możliwości, warunków i procedury przeniesienia się z lub do innej szkoły doktorskiej.

13. Wznowienie kształcenia w szkole doktorskiej

Przepisy PSWiN nie regulują kwestii wznowienia kształcenia w szkole doktorskiej. Wydaje się jednak, że regulacja w tym zakresie mogłaby stanowić odpowiedź na potrzeby doktorantów, którzy nie mogą w danej chwili realizować swoich badań, a rozwiązanie w postaci przerwy w kształceniu – o ile zostało przewidziane – okazuje się niewystarczające.

Dobre praktyki:

1) Uregulowanie możliwości, warunków i procedury wznowienia kształcenia w szkole doktorskiej.

14. Inne

Pozostałe dobre praktyki:

- 1) *Określenie minimalnego stopnia naukowego, jaki powinna posiadać osoba prowadząca zajęcia w szkole doktorskiej.*
- 2) *Regulaminowe zrównanie praw doktorantów i nauczycieli akademickich w zasadach dostępu do systemu informacyjno-bibliotecznego uczelni.*
- 3) *Regulacje nieograniczające możliwości wykorzystania przerw wypoczynkowych wyłącznie w okresie wolnym od zajęć dydaktycznych.*

2. Najczęściej popełniane błędy w regulaminach szkół doktorskich

Do najczęściej popełnianych błędów w regulaminach szkół doktorskich można zaliczyć:

- 1) *Formułowanie obowiązków wymaganych od doktorantów, które nie są powiązane z procesem kształcenia w szkole doktorskiej bądź formułowanie ich w sposób sprzeczny z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.*
- 2) *Wprowadzanie zakazu zatrudniania doktorantów, w szczególności względem zatrudnienia do prowadzenia zajęć na podstawie umów cywilnoprawnych.*

Zgodnie z art. 209 ust. 10 PSWiN, doktorant nie może być zatrudniony jako nauczyciel akademicki ani pracownik naukowy. Zakaz nie dotyczy zatrudnienia doktoranta: 1) w celu realizacji projektu badawczego, o którym mowa w art. 119 ust. 2 pkt 2 i 3; 2) po ocenie śródkresowej zakończonej wynikiem pozytywnym, z tym że w przypadku zatrudnienia w wymiarze przekraczającym połowę pełnego wymiaru czasu pracy, wysokość stypendium wynosi 40% wysokości miesięcznego stypendium, o której mowa w ust. 4 pkt 2; 3) któremu nie przysługuje stypendium doktoranckie. Z kolei na podstawie art. 112 PSWiN pracownikami uczelni są nauczyciele akademicki oraz pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi⁶. Warto w tym miejscu zasygnalizować, iż - w oparciu o brzmienie ww. przepisu – w doktrynie podnosi się, że „statusu pracownika uczelni nie posiadają osoby wykonujące świadczenie na podstawie umów cywilnoprawnych (...)”⁷. W myśl art. 116 ust. 1 PSWiN nauczyciele akademicki zatrudniają się na stanowisku profesora, profesora uczelni, adiunkta lub asystenta. Poza tym, statut uczelni może przewidywać dodatkowe stanowiska oraz wymagania niezbędne do ich zajmowania. W związku z powyższym, zakaz z art. 209 ust. 10 PSWiN dotyczy tylko zatrudnienia na jednym z wyżej wymienionych stanowisk w uczelni⁸.

- 3) *Wprowadzanie do regulaminów postanowień niezgodnych z przepisami ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (PrAut).*

⁶ Zob. też art. 91 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1796 z późn. zm. – dalej jako: ustawa o PAN) oraz art. 44 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 498).

⁷ M. Pyter (w:) A. Balicki, M. Pyter, B. Zięba, *op. cit.*, Legalis.

⁸ Pismo Ministerstwa Edukacji i Nauki z dnia 8 marca 2022 r. DN-WAN.751.14.2022 oraz Opinia Rzecznika Praw Doktoranta KRD w przedmiocie możliwości zatrudniania doktorantów kształcących się w szkołach doktorskich z dnia 9 grudnia 2021 r. – dostępne na stronie internetowej: <https://krd.edu.pl/>

Definicję rozprawy doktorskiej zawarto w art. 187 ust. 2 i 3 PSWiN. Natomiast zgodnie z art. 1 ust. 1 PrAut, przedmiotem prawa autorskiego jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiejkolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (utwór). W myśl art. 8 ust 1 PrAut, prawo autorskie przysługuje twórcy, o ile ustawa nie stanowi inaczej. Dlatego twórcą rozprawy doktorskiej jest z zasady doktorant i to jemu będą przysługiwać wymienione w ustawie prawa autorskie (zarówno osobiste, jak i majątkowe). Ma to zastosowanie również względem dorobku naukowego doktoranta, jeśli poszczególne wytwory jego działalności naukowej (monografie, artykuły, opracowania, itp.) będą spełniały przesłanki ochrony prawnoautorskiej, a tym samym będą to utwory w rozumieniu powszechnie obowiązującego prawa. Ponadto trzeba dodać, że sam fakt sprawowania opieki naukowej przez promotora nad doktorantem, jak również korekta naukowa bądź udzielanie rad co do sposobu przygotowania rozprawy nie oznacza, że promotor jest współautorem powstałej w ten sposób rozprawy doktorskiej - w myśl art. 9 ust. 1 PrAut.

4) *Wprowadzanie regulacji skracających ustawowy termin na przedstawienie IPB podmiotowi prowadzącemu szkołę doktorską.*

Termin na przedstawienie indywidualnego planu badawczego wynosi 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia kształcenia. Ma on charakter graniczny. Doktorant ma więc zagwarantowane prawo przedstawienia IPB w tym terminie. Podmioty kształcące doktorantów nie powinny zatem w swoich wewnętrznych regulacjach skracać przewidzianego w ustawie terminu, gdyż indywidualny plan badawczy jako kluczowy element kształcenia doktorantów, stanowiący podstawę oceny postępów w pracy nad rozprawą doktorską, nie powinien być sporządzany w pośpiechu, ale być gruntownie przemyślanym i precyzyjnie opracowanym planem badań⁹.

5) *Wprowadzanie procedury merytorycznego zatwierdzania indywidualnego planu badawczego przed podmiot prowadzący kształcenie doktorantów.*

Trzeba zwrócić uwagę, że akceptacja IPB powinna mieć charakter jedynie czysto formalny, bez możliwości odrzucenia przez podmiot prowadzący kształcenie doktorantów IPB opracowanego w sposób zgodny z ustawą¹⁰.

⁹ B. Pietrzyk-Tobiasz, *Indywidualny Plan Badawczy w świetle ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – Teoria i praktyka*, ACTA IURIDICA RESOVIENSIA Nr 4(35)/2021, s. 341.

¹⁰ Ł. Kierznowski, *Szkoły doktorskie komentarz do art. 198 – 216 oraz 259– 264 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, Warszawa 2018, s. 49.; M. Pyter, *Art. 202 PSWiN, Nb 4*, (w:) A. Balicki, M. Pyter, B. Zięba, *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Komentarz*, Warszawa 2021, Legalis., oraz opinia prawna Rzecznika Praw Doktoranta KRD w przedmiocie dopuszczalności „zatwierdzania” Indywidualnego Planu Badawczego

6) *Wprowadzanie regulacji przewidujących poddanie ocenie śródkresowej innych elementów/osiągnięć niż realizacja IPB.*

Należy podkreślić, że przedmiotem oceny śródkresowej jest wyłącznie realizacja IPB, co wynika wprost z przepisów ustawy (art. 202 ust. 2 PSWiN), w związku z czym powinno to być bezwzględnie respektowane i wyłączone od modyfikacji w przepisach regulaminu szkoły doktorskiej. Pogląd ten jest niekwestionowany w doktrynie¹¹.

7) *Formułowanie dodatkowych przesłanek skreślenia z listy doktorantów poza tymi wynikającymi z powszechnie obowiązujących przepisów prawa, w szczególności ustawy PSWiN.*

Katalog przesłanek skreślenia został zawarty w art. 203 ust. 1 pkt 1-3 PSWiN (tzw. skreślenie obligatoryjne) oraz art. 203 ust. 1 pkt 1-2 PSWiN (tzw. skreślenie fakultatywne). Skreślenie z listy doktorantów następuje w drodze decyzji administracyjnej, która powinna spełniać wszelkie wymogi przewidziane w KPA. Od decyzji przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. W nauce prawa podkreśla się, że wyliczenie przyczyn uzasadniających skreślenie z listy doktorantów, wskazanych w art. 203 ust. 1 i 2 PSWiN ma charakter zamknięty¹².

Trzeba mieć na względzie, że zachowanie ustawowego wyliczenia przesłanek skreślenia jest istotne również z punktu widzenia charakteru wydawanej decyzji. W przypadku decyzji wydawanej na podstawie art. 203 ust. 1 pkt 1-3 PSWiN decyzja ma bowiem charakter związany (tj. przepisy prawa ściśle określają treść aktu oraz warunki obligujące organ do jego wydania), natomiast w przypadku decyzji wydawanej na podstawie art. 203 ust. 1 pkt 1-2 PSWiN decyzja ma charakter uznaniowy¹³.

8) *Regulacje utożsamiające indywidualny plan badawczy z programem kształcenia bądź brak wyraźnego rozgraniczenia w regulaminie ww. pojęć, np. w postaci wprowadzania obowiązku uwzględniania realizacji programu kształcenia w indywidualnym planie badawczym*

Zob. uwagi zawarte w cz. I pkt 1.4 oraz 1.6.

---

w kontekście przepisów ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z 17.08.2022 r., <https://krd.edu.pl/pisma-krd/>).

¹¹ Zob. M. Pyter, (w:) A. Balicki, M. Pyter, B. Zięba, *op. cit.*, Legalis.; Ł. Kierznowski, *op. cit.*, s. 51.; H. Izdebski (w:) J. M. Zieliński, H. Izdebski, *Prawo ...*, LEX/el. 2021.; oraz wyrok WSA w Krakowie z 19.07.2022 r., III SA/Kr 493/22, LEX nr 3391417.

¹² M. Dokowicz [w:] *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Komentarz*, red. J. Woźnicki, Warszawa 2019, art. 203., LEX.

¹³ Zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego siedziba w Warszawie z dnia 24 listopada 2020 r. II SA/Wa 1174/20, LEX.

CZĘŚĆ II REGULAMINY SAMORZĄDÓW DOKTORANTÓW

1. Dobre praktyki w regulaminach samorządów doktorantów

Przepis art. 215 ust. 1 PSWiN stanowi, iż doktoranci w podmiocie prowadzącym szkołę doktorską tworzą samorząd doktorantów. Do samorządu doktorantów stosuje się odpowiednio przepisy art. 110 ust. 2–9 PSWiN (art. 215 ust. 2 PSWiN). Od dnia 1 października 2019 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. samorzady doktorantów tworzą doktoranci ze szkół doktorskich oraz uczestnicy studiów doktoranckich (art. 296 ust. 2 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. - Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1630 ze zm.).

Podkreślić należy, że ocena modelu funkcjonowania danego samorządu doktoranckiego nie można być oderwana od szeregu czynników faktycznych, takich jak m.in.: specyfika danego podmiotu, zaangażowanie jego członków, liczba doktorantów kształcących się w danej jednostce, itp. Kluczowe jest jednak, by przyjęte rozwiązania gwarantowały skuteczność działań podejmowanych przez samorząd doktorantów. Z tego względu niezbędne jest zachowanie odpowiedniego stopnia elastyczności rozwiązań dotyczących funkcjonowania organów.

1. Uwagi ogólne

- 1) Rozwiązania zapewniające uwzględnienie w regulaminie obu grup doktorantów (doktorantów ze studiów doktoranckich oraz doktorantów kształcących się w szkołach doktorskich).*
- 2) Postanowienia umożliwiające organom samorządu skuteczne podejmowanie działań.*
- 3) Postanowienia gwarantujące reprezentację wszystkich doktorantów kształcących się w danej jednostce.*
- 4) Postanowienia zapewniające doktorantom efektywną realizację swoich praw dotyczących członkostwa w organach samorządu.*
- 5) Określenie celów samorządu oraz sposobów ich realizacji przez samorząd doktorantów możliwie w formie katalogu otwartego.*

6) *Wprowadzanie rozwiązań umożliwiających dofinansowywanie działalności organizacji doktoranckich przez samorząd oraz ustanawianie nagród dla doktorantów.*

2. Organy samorządu doktorantów (analiza ogólna)

1) *Określenie domniemania kompetencji na rzecz danego organu – wykonawczego bądź uchwałodawczego (w zależności od specyfiki działania samorządu).*

2) *Określenie kadencji organów uwzględniającej specyfikę działania w danym samorządzie oraz momentu jej rozpoczęcia i zakończenia.*

Należy mieć na względzie, że w przypadku niektórych samorządów z uwagi na wielość obowiązków związanych z pełnieniem funkcji w jego organach kadencja dłuższa niż 1 rok akademicki może okazać się niemożliwa do wykonania, a jednocześnie w innych samorządach kadencja roczna może być niewystarczająca dla realizacji zadań. Kwestia ta wymaga zatem wnikliwej oceny zaangażowania członków samorządu.

3) *Określenie przesłanek utraty członkostwa w organie oraz organu właściwego do stwierdzenia wygaśnięcia mandatu.*

4) *Zastrzeżenie ciągłości pełnienia funkcji do czasu wyboru nowego składu organów.*

5) *Precyzyjne rozdzielenie kompetencji między organem wykonawczym a organem kontrolnym - zgodnie z celem funkcjonowania tych organów.*

a. Organ uchwałodawczy

1) *Wprowadzenie możliwości organizowania posiedzeń/głosowań zarówno w formie stacjonarnej, jak i zdalnej.*

2) *Określenie racjonalnej częstotliwości posiedzeń, np. w formie minimalnej ilości w ciągu miesiąca/semestru uwzględniającej specyfikę działania w danym samorządzie.*

Ilość posiedzeń powinna odzwierciedlać realne potrzeby samorządu i odpowiadać aktualnym nakładom pracy.

3) *Określenie trybu przeprowadzania głosowań – kworum i większości pozwalających na skuteczne podjęcie uchwał, jeśli zamiarem jest wprowadzenie innej większości niż większość zwykła.*

4) *Wprowadzenie możliwości uczestnictwa w posiedzeniach gości z głosem doradczym.*

5) *Określenie podmiotów uprawnionych do zwołania posiedzenia.*

6) *Wprowadzenie procedur na wypadek niezwołania posiedzenia przez organ do tego zobowiązany w przewidzianym terminie.*

b. Organ wykonawczy

1) *Określenie organu wykonawczego w formie organu jednoosobowego (przewodniczący) bądź kolegiального (przewodniczący + zarząd).*

2) *W razie funkcjonowania zarządu – określenie pozycji przewodniczącego i pozostałych członków zarządu.*

3) *Wprowadzenie regulacji na wypadek czasowej niemożności sprawowania funkcji przez przewodniczącego/innych członków zarządu.*

4) *Wprowadzenie możliwości odwołania przewodniczącego lub poszczególnych członków zarządu wraz z katalogiem przesłanek uzasadniających wszczęcie takiej procedury.*

c. Organ kontrolny

1) *Wprowadzenie mechanizmu kontroli działań organu wykonawczego, np. w postaci organu kontrolnego.*

d. Inne

1) *Rozwiązania pozwalające na powołanie komisji stałych lub doraźnych służących usprawnieniu pracy samorządu.*

2) *Ustanowienie odrębnego organu kompetentnego do przeprowadzenia wyborów.*

3. Zagadnienia wyborcze

1) *Uregulowanie zagadnień wyborczych w formie odrębnego aktu – ordynacji wyborczej, stanowiącej np. załącznik do regulaminu.*

2) *Określenie organu uprawnionego do stwierdzania ważności wyborów.*

4. Kwestie finansowe (budżetowe)

1) *Wskazanie źródeł finansowania samorządu.*

2) *Określenie procedury i trybu sporządzania oraz uchwalania budżetu (w tym organu, do którego kompetencji należy sporządzenie projektu budżetu; terminu jego uchwalenia).*

3) *Uregulowanie procedury kontroli wykonania budżetu.*

5. Przepisy przejściowe i końcowe

- 1) *Wprowadzenie możliwości i sposobu dokonywania zmian w regulaminie, w tym większości wymaganej do ich wprowadzenia (zalecane – większość surowsza niż większość zwykła).*
- 2) *Określenie organu uprawnionego do dokonywania interpretacji postanowień regulaminu.*
- 3) *Zamieszczenie przepisów przejściowych związanych z wygaszaniem studiów doktoranckich.*

2. Najczęściej popełniane błędy w regulaminach samorządów doktorantów

1) Brak precyzyjnego określenia kompetencji organów bądź zastrzeżenie tożsamyh kompetencji na rzecz różnych organów.

2) Brak uregulowania trybu powołania lub czasu trwania członkostwa przedstawicieli doktorantów w Kolegium Elektorów.

Zgodnie z art. 25 ust. 4 PSWiN, tryb powołania do kolegium elektorów studentów i doktorantów oraz czas trwania ich członkostwa w kolegium elektorów określa odpowiednio regulamin samorządu studenckiego oraz regulamin samorządu doktorantów.

3) Brak uregulowania trybu powołania lub czasu trwania członkostwa przedstawicieli doktorantów w senacie bądź rady naukowej instytutu PAN.

Przepis art. 30 ust. 3 PSWiN stanowi, iż tryb wyboru do senatu studenta i doktoranta oraz czas trwania jego członkostwa w senacie określa odpowiednio regulamin samorządu studenckiego oraz regulamin samorządu doktorantów. Ponadto zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 5 ustawy o PAN, w skład rady naukowej instytutu wchodzi, z głosem stanowiącym wybrany przedstawiciel doktorantów, jeżeli instytut prowadzi kształcenie doktorantów.

4) Szttywne zakreślanie częstotliwości posiedzeń organów bez rozwiązań na wypadek niemożności ich odbycia.

5) Zbyt szerokie określanie kompetencji organu kontrolnego – w sposób wkraczający w rolę organu wykonawczego.

6) Brak regulacji o charakterze zaradczym, np. na wypadek niezwołania posiedzenia przez zobowiązany organ, na wypadek niemożności sprawowania funkcji przez daną osobę wchodzącą w skład organu, itp.

7) Regulowanie odmiennych merytorycznie zagadnień w ramach jednego postanowienia.

8) Nieposługiwanie się bądź niekonsekwentne posługiwanie się pojęciami ustawowymi bądź pojęciami zdefiniowanymi w regulaminie.

Zakończenie

Niniejszy Zbiór dobrych praktyk i najczęściej popełnianych błędów ma charakter doradczo-informacyjny i ma stanowić pomoc w formułowaniu przepisów regulaminów szkół doktorskich oraz samorządów doktorantów w celu zwiększenia ich poprawności metodologicznej i merytorycznej, jak również w celu podnoszenia jakości i skuteczności kształcenia doktoranckiego oraz samorządności doktoranckiej.

Opracowanie:

mgr Barbara Pietrzyk-Tobiasz

Współpraca merytoryczna:

r.pr. Wojciech Kielbasiński